

## [Statsministeren.]

ærede Medlem nævnte, og vi bør i øvrigt søge at udvikle flere Forbindelser, navnlig efter at Landbruget nu har faaet Belæring om, hvor uklogt det er at være altfor ensidigt indstillet.

Det ærede Medlem Hr. Christiani søgte, synes jeg, at imponere os ved en meget lang Tale. Denne Tale berørte jo ogsaa forskellige Emner, men den indeholdt, synes jeg, mere Filosofi end Økonomi, og den savnede paa Hovedpunkter den Bevisførelse, som det jo netop var det ærede Medlems Sag at give. Et Hovedpunkt i det ærede Medlems Tale var Ønsket om Nedskæring. Vi fik vel nok ved denne Lejlighed den reneste Arbejdsgiverforeningstale, som længe er hørt her paa Rigsdagen, men der var ikke Gnist af Bevis for Gennemførligheden af den omfattende Nedskæring, som det ærede Medlem sagde, han tilsigtede, og ej heller Bevis eller Garanti for de herlige Tilstande med Arbejdsløshedens Ophør, som Taleren antydede vilde komme, hvis man blot fulgte ham. Det ærede Medlem vilde tilsyneladende en Nedskæring overfor alle, som modtager Løn eller Vederlag for Arbejde, men det ærede Medlem maa jo vide, at dette ikke kan gennemføres. Selv om han ved Sultens Anvendelse kunde tvinge Arbejderne til Underkastelse, saa gennemføres Princippet alligevel ikke i den Udstrækning, som det ærede Medlem sagde, at han ønskede det. De store Lønninger, de store Tantiømer, de store Driftsherregvinster vil ganske naturligt unddrage sig Nedskæringen, og Husleje, Handelsavance og Kapitaludbytte ligger ganske udenfor de Omraader, man kan beskæftige sig med, naar Nedskæringsprincippet skal føres igennem overfor Arbejderne; alt dette, som spiller saa betydende en Rolle for Lønmodtagerne i deres Egenskab af Forbrugere, vil altsaa forblive uberørt, hvis vi gik ind paa Ideerne, denne Gang, ligesom det altid har været Tilfældet. Det ærede Medlem sagde det meget aabent i sin Tale, at Kapitalen ikke kunde beskæres i sit Rentekrav, men under disse Forhold kan det ærede Medlem ikke opnaa mere Forstaaelse, end hans Partis Formand har vundet ved den samme Tale i mange Oplag.

Det ærede Medlem talte om Videnskabsmænd, der før havde været imod Nedskæring, men som nu er slaaet om, og den første,

det ærede Medlem nævnte, var Storkapitalisten Ford. Ja, jeg ved nu ikke, med hvilken Ret denne sikkert særdeles dygtige Forretningsmand skal indrangeres i Videnskabsmændenes Kred. Skal det anerkendes, saa skal vi maaske ogsaa til at behandle danske Forretningsmænd og industridrivende som Videnskabsmænd og beundre deres ensidige Nedskæringsteorier, men det er dog vel en temmelig ubillig Fordring. Jeg forstaaer særdeles vel, at Arbejderne afviser det ensidige Krav om Lønnedsættelser, som stilles til dem. Lad en Gang Kapitalbesidderne gøre Begyndelsen — vilde det ikke være en rimelig Fremgangsmaade for en Gangs Skyld? — virkelig og for Alvor, saa kan man jo derefter tale om Tingene. Hvis det i Gerning bliver vist, at det skal begynde fra Toppen og brede sig over det hele, er der sikkert ikke noget i Vejen for ogsaa hos Arbejderne at finde Forstaaelse, naar det virkelig viser sig at være Alvor. Men aldrig endnu har man handlet paa den Maade, og heller ikke fik jeg det mindste Indtryk gennem det ærede Medlems Tale af, at saaledes vil man handle denne Gang.

Det ærede Medlem stillede det besynderlige Forlangende til mig, at jeg, formodentlig paa Regeringens Vegne, skulde optræde og blande mig i Striden om Lønnen. Jeg synes, det var et mærkeligt Forlangende. Jeg har hidtil forstaaet det saaledes, at Regeringen skal være udenfor disse Stridigheder, og det er vel ogsaa nok det korrekte. At jeg skulde optræde til Forsvar for et rent Arbejdsgiversynspunkt, som jeg ikke kan godkende, kan det ærede Medlem formentlig ikke forvente. Jeg tror nemlig ikke paa Teorien om Nedskæringens Velsignelser i den Form, som vi kender den; den er i hvert Fald helt uden Berettigelse i en Række Industrier, og den er i mange Fag saa nogenlunde uden større Betydning, fordi Arbejdslønnen spiller en særdeles ringe Rolle i den moderne maskinmæssige Produktion. Og den vil, gennemført saaledes som det er skitseret, være en grov Uretfærdighed overfor det meget store Flertal af Arbejdere, hvis Løn er meget ringe i Forhold til de Byrder, som de maa paatage sig, ogsaa ved Ydelser til Husejere og andre, der har den økonomiske Magt over dem, der intet ejer.

Det ærede Medlem Hr. Christiani, der talte meget om Nedskæring, om Tilpasning,